

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za izjemo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kladjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Velesile in španski problem:

Premirje naj se sklene tudi v Španiji

Nova pobuda Anglije za rešitev španskega konflikta - Po sklenitvi premirja naj bi se takoj umaknili tuji prostovoljci, nato pa pričela mirovna pogajanja

London, 12. avgusta. br. Zavlačevanje umika tujih prostovoljcev s strani generala Franca je izrazilo v angleških krogih veliko nevoljo. Angleški generalni agent v Burgosu Hodgeson je večer po nalogu svoje vlade ponovno interveniral pri burgoški vladi in zahteval odgovor na noto glede umika tujih prostovoljcev iz Španije v smislu angleškega načrta, ki ga je odobril londonski odbor za nevmešavanje. Dočim je valencijska vlada takoj dala svoj pristavek, zavlačuje general Franko odgovor, kar je v angleških krogih prebrano kot mrtvo točko. V angleških krogih prevladuje prepričanje, da general Franco nalašč zavlačuje z odgovorom, želeč med tem izvajati kako odločilnejšo zmago, da bi imel pozneje pri morebitnih pogajanjih lažje stališče. V angleških vladnih krogih se s tako taktiko nikakor ne strinjajo in napovedujejo ostro demaršo v Burgosu, če do sobote ne bo pričakovanega odgovora.

Ob enem se vodijo med Anglijo, Francijo in Italijo razgovori o nadaljnji ureditvi španskega vprašanja. Francoski odpravnik poslov Blondel je večer obiskal italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana in odločno zavrnil trditve italijanskega tiska, češ da Francija ni zaprla svoje meje napram Španiji v Pirenejih, da se na tej meji izvaja samo površna kontrola in da namerava Francija mejo napram Španiji v kratkem zopet odpreti. Ker je špansko vprašanje glavna ovira za nadaljevanje pogajanj med Francijo in Italijo, izražajo tako v Rimu kakor v Parizu željo, naj bi se španski problem čimprej likvidiral. To stališče zastopa tudi Anglija. Med omenjenimi tremi velesilami se vodijo sedaj informativni razgovori o tem, ali ne bi kazalo doseči v Španiji najprvo premirje, kar bi zelo olajšalo umik tujih prostovoljcev, ob enem pa omogočilo pogajanja za končno ureditev španskega vprašanja. Danes je že docela jasno, da v bodoči Španiji ne bo vladal ne izrazito republikanski, ne izrazito frankovski režim, nego da se bo moralo špansko vprašanje rešiti na podlagi kompromisa s sestavo režima, ki bo predstavljala nekako srednjo pot med sedanjimi ekstremi.

Novo pobudo za sklenitev premirja v Španiji je dala angleški diplomaciji sklenitev premirja med Rusijo in Japonsko, ki je stopilo večer popoldne v veljavo. Angleška diplomacija bo že prihodnje dni stavila konkretne predloge v tem smislu. V zvezi s tem je večer obiskal italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana tudi angleški odpravnik poslov. Angleži še vedno upajo, da bo ta akcija uspešna, čeprav prevladuje v Rimu mnenje, da mora v Španiji odločiti orojce in da je zmaga generala Franca izven dvoma.

London, 12. avgusta. AA. V londonskih diplomatskih krogih pripisujejo angleški vladi namero, da obema španskima taboroma predlaga premirje, ki naj bi preprečilo težke posledice v Evropi. Zaradi vedno novih komplikacij v Španiji so te težke posledice vedno bolj možne. Krožijo glasovi, da je bil ruski predlog o arbitraži za določitev mandžursko-ruske meje sponzoriran iz Londona zaradi prvih uspehov poslanstva lorda Runcimana na Češkoslovaškem.

London, 12. avgusta. AA. O večeršnjem sestanku italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana in angleškega odpravnika poslov v Rimu piše »Times« med drugim, da sta ob tej priliki govorila predvsem o Španiji. Med drugim je angleški odpravnik poslov izjavil, da bo italijanska vlada proučila in se preprčila o resničnosti poročil, o katerih je govoril angleški odpravnik poslov. »Daily Telegraph« in nekateri drugi listi pripominjajo, da je angleški odpravnik poslov podal grofu Cianu gotova obvešila ne kot mnenje angleške vlade, pač pa kot takšno, ki jih je dobil iz Pariza.

Rezerviran optimizem v Londonu

London, 12. avgusta. AA. Nekateri tujerazni listi se bavijo z današnjo konferenco, ki sta jo imela predsednik vlade Chamberlain in lord Halifax. Listi poudarjajo, da sta ta dva državnik na konferenci govorila o splošnem svetovnem položaju. »Times« pravi, da sta po-

sebeno razpravljala o položaju, ki je nastal zaradi neprestanega odlašanja z odgovorom, ki bi moral priti od generala Franca. Piše tudi, da sta govorila tudi o poslanstvu lorda Runcimana v Pragi. Angleški merodajni krogi ocenjujejo splošen položaj, kakor piše omenjeni list, z besedami »rezerviran optimizem«.

Zahteva Španije v Zenevi

Pariz, 12. avg. r. Španski zunanji minister Del Vayo je brzojavno pozval tajnika Društva narodov, naj se sprejme na

dnevni red prihodnjega zasedanja Društva narodov tudi razprava o zaščiti civilnega prebivalstva pred letalskimi napadi. Kakor poročajo iz Zeneve, je tajništvo Društva narodov ugotovilo, da je ta zahteva popolnoma v skladu s statuti Društva narodov in bodo zato na 19. plenarnem zasedanju zares razpravljali o tem vprašanju. Poleg tega je še vedno aktualen tudi protest španske republikanske vlade zaradi intervencije tujih velesil v Španiji, o katerem bi morali razpravljati že na zadnjem zasedanju Društva narodov, a so tedaj razpravo odložili.

Prvi uspeh Runcimana v Pragi

V sredo se bodo začela konkretna pogajanja med vlado in Nemci

Praga, 12. avg. e. V razvoju politične situacije je prišlo do važnih dogodkov. Doznava se, da je bil dosežen sporazum glede novih pogajanj med predstavnikmi češkoslovaške vlade in vladnih strank na eni ter Nemcem na drugi strani. Zadnje dni so bile namreč razširjene vesti, da bodo henleinovci odklonili vsak nadaljnji stik z vlado in da bodo svoja meritorna pogajanja vodili samo z Runcimonom. Medtem pa se je na sestanku, ki je bil v predsedništvu vlade in na katerem so bili poleg ministrskega predsednika dr. Hodže ministri notranjih del dr. Cerny, pravosodni minister Derrera in minister prosvete Franke ter predstavniki šestih strank vladne

koalicije, na drugi strani pa zastopniki sudetskimi Nemci, poslanci Kundt, Peters, Rosche in Sebekovič, po daljši razpravi dosegel sporazum, da se bodo nocoj nadaljevala pogajanja glede rešitve vseh aktualnih vprašanj. Ta pogajanja bo vodil za šl. vlado predsednik vlade in odbor šestorice vladnih strank. Določeno je bil takoj prvi predmet pogajanja: razprava o reformi politične uprave, in to predvsem vprašanje samouprave in vprašanje avtonomije. Predstavnik henleinovcev Kundt je zahteval, da se pogajanja prične že v sredo. Smatrajo, da je to prvi konkretni uspeh Runcimana na Češkoslovaškem.

Nemčija utrjuje zapadno mejo

Ob meji grade velika podzemna letališča in druge utrdbe

Pariz, 12. avgusta. h. (Večerna vest) »Paris Soir« objavlja obširno poročilo o novih nemških utrdbah na zapadni meji. List poroča, da so Nemci okoli 100 km za mejo ob Renu zgradili velika podzemna letališča, ki naj bi zapirala dohod francoskim letalom preko Nemčije v Češkoslovaško. Te dni je bilo otvoreno veliko letališče na tleh Rena, ki ima prostora za 200 lovskih letal. V najkrajšem času bosta izročeni enaki namenom še dve letališči v Hausruku in Taunusu.

Berlin, 12. avgusta. b. Organizacija lastnikov tovornih avtomobilov za okrožje Brandenburg-Berlin je snoči pozvala po radiu vse svoje člane, naj se nocoj zberejo na določenem mestu vsi lastniki tovornih avtomobilov nad dve tona. Naproseni bodo, da stavijo vse svoje avtomobile na razpolago za važna državna dela v Porenju,

zlasti za prevoz raznega gradbenega materiala. Delavci, ki jih bodo lastniki odstopili, bodo prejeli za svoje delo polno plačo. Obveznost predaje avtomobilov velja za nekaj mesecev. Avtomobili se zberejo v Frankfurtu, od koder bodo dirigirani na posamezna mesta.

Curich, 12. avg. e. Iz dobro poučenih krogov se doznava, da no nemške oblasti v zadnjem času uvedle nove varnostne mere na zapadnonemški meji. Na vsej levi obali Rena se lahko svobodno gibljejo le ti, ki imajo tam svoje stalno bivališče, vsi drugi pa morajo imeti posebno dovoljenje. Podobni ukrepi so uvedeni tudi v vojni coni na desnem bregu Rena, v Essenu in drugih mestih vse do Karlsruhea. Zgradba nemške Maginotove linije je skoraj dovršena in zdaj bodo začeli delati utrjevalna dela v drugih krajih države.

Turčija in Rusija

Protest turške vlade proti japonskemu rovarstvu na turških tleh

Carigrad, 12. avgusta. b. Tu zaseda že tri dni poseben svet japonskih diplomatov bližnjega vzhoda od Turčije do Egipta pod predsedstvom japonskega poslanika v Ankari, da prouči stališče bližnjega vzhoda nasproti Japonski. List »Ulus« zavzema nasproti tej konferenci kritično stališče in piše: Turčija ni država, v kateri bi se mogle organizirati zunanje politične akcije, naperjene proti katerikoli drugi državi. Turčija ne daje v svojih zunanje političnih odnosih prednosti nobeni državi in je v prijateljskih stikih tudi z Japonsko, vendar pa je potrebno poudariti, da ne more na svojem ozemlju trpeti nobene akcije, naperjene proti Rusiji.

Carigrad, 12. avg. e. Snoči je bila tu zaključena konferenca japonskih diplomatov predstavnikov iz vseh držav Prednje Azije in jugovzhodne Evrope. Konferenca ni bila prijavljena turški vladi in turški tisk je zelo ostro nastopil proti njej, ker se je izvedelo, da so se te konference, ki naj bi obravnavale le gospodarska in trgo-

vinška vprašanja, udeležili tudi vojaški atašee iz vseh preje omenjenih držav. List »Axa« piše: Ne gledamo radi japonskih diplomatov, ki so se zbrali v Carigradu, kajti mi smo prijatelji Rusije.

Turška vlada je poslala poslanstvu v Ankari noto, v kateri pravi, da so nekateri listi prinesli vest, da so se japonski diplomati zbrali v Carigradu in da so na konferenci pretresali politična vprašanja, ki so bila naperjena proti Sovjetski Rusiji. Vlada turške republike ne more verjeti tem vestem, ker Turčija ni primeren kraj za take konference in bil tak sestanek tudi nerazumljiv, ker je turška politika napram Rusiji posebno iskrena. Turška vlada ne more tiho preiti preko tega, da se v njeni državi pripravljajo akcije, ki je naperjena proti drugi prijateljski državi.

Konferenca je bilo snoči zaključena, a o njej ni bilo izdalo nikakoli poročilo. Japonsko poslanstvo še ni odgovorilo na noto turške vlade.

Rasistična akcija v Italiji

Rim, 12. avg. o. Rasistična akcija v Italiji se razvija po načrtih, kakor jih je razvil generalni tajnik fašistične stranke in minister Starace v okrožnici, ki je bila pred kratkim dostavljena vsem pokrajinskim zvezam fašistične stranke. Te dni se je zbralo v Rimu ob priliki tečaja za telesno vzgojo srednješolske mladine 3.700 srednješolskih profesorjev. Snoči so imeli ti profesorji poseben sestanek, na katerem so prejeli nova navodila glede rasistične propagande po šolah. Z novim šolskim letom otroci židov, ki niso italijanski

državljeni, tudi v srednje šole ne bodo več sprejeti. Za židovske dijake na italijanskih univerzah bo uveden numerus clausus ne glede na to, ali so tuji ali italijanski državljani.

Nova rasistična politika je naletela, kakor znano, na odpor v Vatikanu. Papež je na to opozoril že v raznih svojih izjavah, sedaj pa je pripravil encikliko, v kateri je ex cathedra obsodil sleherni plemensko politiko. Zanimivo je, da enciklika za enkrat še ni bila objavljena.

Maribor na delu za tujski promet

Včeraj je imela Tujsko prometna zveza v Mariboru občni zbor

Maribor, 11. avgusta. Tujskoprometna zveza v Mariboru si je s svojo iniciativnostjo, razgibanostjo in marljivostjo ustvarila sloves, ki sega preko meja naše banovine in preko državnih meja. To se je pokazalo zlasti ob letošnji svečani proslavi zvezine 10. letnice, pa tudi na današnjem zvezinem rednem običnem zboru. Tudi v preteklem letu je namreč Tujskoprometna zveza v Mariboru pazljivo motrila vse pojave, ki so bili v kakršni koli zvezi z našim tujskim prometom. Budno je zasledovala vsako akcijo in je sodelovala pri vsakem prizadevanju, ki je šlo za zboljšanje obstoječih tujskoprometnih prilik. Pri svojih prizadevanjih za zboljšanje železniškega prometa je zveza našla popolno razumevanje in vsestransko podporo pri direkciji drž. železnice v Ljubljani. Zveza je tudi v preteklem letu nadaljevala akcijo za uvedbo motornih vlakov, ki bi bili našemu tujskemu prometu v veliko korist. Zveza se je zavzela za uvedbo motornih vlakov predvsem na progah Maribor—Dravograd, Maribor—Ptuj—Slatina Radenci, Celje—Rogaška Slatina in Celje—Dravograd. Vpostavljen je nočni direktni vlak med Celjem in Rogaško Slatino ter nov vlak iz Maribora po Dravski dolini do Prevalj. Nadalje je zveza intervenirala, ko so se posamezni turistični kraji čutili zapostavljeni ter niso uživali njihovi obiskovalci ugodnosti železniških olajšav. Tudi se je zveza zavzela za uvrstitev nekaterih novih planinskih postojank v seznam krajev z ugodnostmi. Letos je železniška uprava temeljito spremenila dosedanje predpise glede železniških olajšav v tujskem prometu ter je z novimi predpisi ukinila vsako diferenciranje turističnih krajev in omogočila železniške ugodnosti obiskovalcem vseh krajev brez razlike. Izredno važnemu vprašanju naših cest je zveza posvetila tudi v preteklem letu svojo pozornost. Poštno upravo je ponovno opozarjala na obstoječe nedostatke v telefonskem prometu. Ponovno se je zavzela za vpostavitve avtomatske telefonske centrale v Celju, za položitev telefonskega kabla Maribor—Beograd ter za pomnožitev telefonskih števil v naših mestih. Dočim je bila gradnja ceste St. Ilj—Maribor—Ljubljana—Sušak uvrščena v program najnujnejših cestnih del, ni bila žal v tem programu upoštevana gradnja cestne zveze med Madžarsko in Slovenijo, to je gradnja ceste od madžarske meje preko Ptuja v Maribor. Nadalje je zveza pospevala preteklo zimo svojo pozornost zimskemu sportu in zimskemu tujskemu prometu.

Svoji najvažnejši nalogi, to je tujskoprometni propagandni akciji, je zveza posvečala tudi v preteklem letu prvenstveno pozornost in je žrtvovala v propagandne namene 194.264.55 din. Najvažnejša skupna edicija z ljubljansko zvezo je bil reprezentativni propekt zdravilišč in letovišč Slovenije. Razen tega so bile izdane še druge važne edicije. Zveza si je prizadevala, da spravi čim več propagandnega materiala v inozemstvo, da izpopolni svoj fotografski propagandni arhiv in da je v stalnem kontaktu z domačimi ter inozemskimi časopisi in revijami. Vso pozornost je posvečala tujskoprometnim razstavam doma in v inozemstvu. V sodelovanju z ljubljansko zvezo je vodila mariborska zveza priprave za prvo veliko študijsko in propagandno potovanje predstavnikov domačih in inozemskih turističnih birojev po Sloveniji, prav tako tudi potovanje madžarskih zdravnikov in novinarjev po zvezinem področju. Veliko propagandno akcijo za naše Pohorje predstavlja zvezina odločitev, da prevzame v svoje varstvo razgledni stolp na Pohorju.

Stavka na italijanski železnici

Beograd, 12. avg. e. Na železniški prog Bar—Virpazar, ki je last neke italijanske družbe, trajna stavka že 11 dni. Stavka vse oseboje, postajenačelniki, strojevodje, vse delavstvo in tudi nameščenci električne centrale v Baru. Zaradi tega je Bar že 11 dni v temi. Stavka 150 delavcev, in sicer zaradi tega, ker je italijanska družba sklenila, da ukine podporni fond društvene blaginje, v katerega so nameščenci železnice od vsega začeta vplačevali po 2 odstotka svojih prejemkov. Direkcija železniške družbe je odklonila vsa pogajanja z izgovorom, da nameščenci niso imeli povišanja za stavko. Vsa pogajanja za mirno poravnava spora so zaradi tega prekinjena.

Upravna reforma v Rumuniji

Bukarešta, 12. avg. e. Napovedana reforma upravne administracije bo objavljena v soboto popoldne v okviru svečanosti na

Tujskoprometne pisarne in propagandne poslovalnice, ki jih vodi zveza v Mariboru, Celju, Ptuj, Rogaška Slatina ter na glavnem kolodvoru, v St. Ilju, Gornji Radgoni in Dravogradu pa predstavljajo skupno a široko razporedeno tujskoprometno propagandno ter informacijsko službo hrbenico zvezinega komercialnega poslovanja, ki je glavni vir dohodkov za zvezino delovanje sploh. V preteklem letu so zvezine biletnice v Mariboru, Celju, Ptuj in Rogaški Slatini prodale skupno 52.053 vozniških kart vseh vrst za skupni znesek 4.468.096 din. Iz leta v leto narašča delo pri organizaciji izletov v razne kraje naše države, pa tudi v inozemstvo. Priročni deviznih predpisov, ki vse bolj omejujejo izvoz efektivnega denarja iz posameznih držav, dohodki iz nakupa in prodaje denarja stalno padajo. Aktivna in pasiva izkazujejo 1.420.107.38 din. Zvezi se je tudi v preteklem letu kljub velikim izrednim izdatkom posrečilo skoraj v celoti kriti svoje izdatke za obično, vsestransko poslovanje.

Vse to ogromno delo se je razodelo na današnjem XII. rednem običnem zboru mariborske Tujskoprometne zveze, ki se je vršil v veliki dvorani pri »Orlu«. Otvoril in vodil ga je zaslužni predsednik inž. Slajmer, ki je pozdravil navzoče predstavnike posameznih korporacij ter odličnike. Med drugimi so prisostvovali običnemu zboru zastopniki banke uprave sreski načelnik dr. Šiška, načelnik banovinskega turističnega oddelka Sotler ter inž. Vanek, nadalje sreski načelnik Eiletz, dr. Jegič kot zastopnik železniške direkcije v Ljubljani, predsednik zadruga Mariborski teden dr. Lipold, postajenačelnik Perme, narodni poslanec dr. Veble, ravnatelj Krejčič kot zastopnik Aerokluba, Ferdo Pinter kot zastopnik Avtokluba, Miloš Oset kot zastopnik našega trgovstva, Josip Serec kot zastopnik Zbornice za TOI v Ljubljani, Berlić iz Ptuja kot zastopnik našega gostinstva, dr. Stamol kot zastopnik ISSK Maribora, dr. Lipold kot zastopnik Olepševalnega društva Maribor dr. Tominešek za SPD, ravnatelj Gračner za zdravilišče Rogaška Slatina, dr. Šter za zdravilišče Debnja, Fer. Hartner kot zastopnik občine Murska Sobota, Stržina za občino Pobrežje, ravnatelj Rodošek kot zastopnik mestne občine Maribor, ravnatelj Šubic za mestno občino Celje, dr. Žižek za Zvezo za tujski promet v Sloveniji, Jaša Grgašević, šef oddelka za turizem pri ministrstvu za trgovino, Zavodlal za mestno občino Ptuj, Stabej kot zastopnik MP, VI. Perše kot zastopnik beograjskega Putnika itd.

Izčrpnemu predsedniškemu poročilu sta sledila še poslovno poročilo ravnatelja g. Loosa ter nadzorniško poročilo g. Zavadla iz Ptuja. Pri nadomestnih volitvah tretje izbore odborov članov se bili izvoljeni: dr. Lipold, Klesič, Miloš Oset in rav. Šubic iz Celja.

Pri slučajnostih so pozdravili občni zbor dr. Žižek v imenu Zveze za tujski promet v Sloveniji, ravnatelj Rodošek v imenu mestne občine mariborske, ravnatelj Zavadla v imenu ptujске občine, ravnatelj dr. Tominešek v imenu SPD, ravnatelj Šubic v imenu celjske občine, Mariborski mestni svetnik D. Roglič je opozorjal in priporočal, naj bi prevzela zveza iniciativo glede tega, da postanejo kolejarji deležni pouka v pogledu cestnoprometnega reda in policijskih predpisov.

Z običnega zbora so bile poslone pozdravne brozjake trgovinskemu ministru dr. Urbanicu, banu dr. Natlačenju in pomočniku generalnega direktorja državnih železnic v Beogradu g. Cugmusu.

Ziherl šesti

London, 12. avg. Na evropskem prvenstvu v skokih s 3 m je bil končni vrstni red naslednji: 1. Weiss (Nemčija) 148.02, 2. Haster (Nemč.) 137.50, 3. Hodge (Anglija) 132.52, 4. Hidvegy (Madžarska) 123.11, 5. André (Francija) 121.06, 6. Ziherl (Jugoslavija) 96.66 točk.

V waterpolu je Madžarska premagala Francijo 5:0.

Inozemske borze

Curich, 12. avgusta. Beograd 10.—, Pariz 11.8975, London 21.29, New York 436.625, Bruselj 73.675, Milan 22.98, Amsterdam 237.90, Berlin 175.12, Dunaj 33.—, Praga 15.08, Varšava 82.35, Bukarešta 3.25.

OTROCI MED SEBOJ
Jurček pravi svoji sestrici:
— Šla se bova očita in mamico in jaz
se zadržim s taboj preprosti.
— Zakaj pa? Saj ti nisem ničesar sto-
rila.
— Kako neumnica si. Noleto vendar mo-
ca začeti.